

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят з год. 6-ї пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиція місцева в Агенції Ліндовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

По послідних виборах.

(Бучач—Тернопіль.)

Штучки сконсолідованих магіків виявляють ся в щораз новім, щораз світлішнім і гарнішим блеску. На зверх виступає наша сконсолідована магія все і всюди, дуже крикливо, як одинока, певна й правдива, заступниця народа, яко голос самісінького народа, голос єдиноправдивий, супротив якого ніхто, а ніхто другий не сьміє й відозвати ся!! В гр. К. Баденім знайшла собі була наша консолідація справді дуже вдячний і податний материял до дешевого звелічання себе: то він то, лише гр. К. Бадені подоптав сконсолідовані права народа, знехтував єго голос так, що недопускав до вибору правдивих єго заступників, «улюблеників»... І справді, завдяки гр. Баденьому удало ся було надати деякі позори правди сему самозвелічаню, нарид — в добрій вірі — поплатив ся навіть кровю за славу й честь своїх мнимих «улюблеників».

Так щож — гр. Бадені уступив. Прийшов вибір до ради державної з Бучача-Чорткова, вже за намістникованя гр. Пініньского. Консолідація заметушилась: сеж був округ, де при попереднім виборі ставав сам. він — провідник консолідації, а з нею (risum teneatis) провідник галицької Русі! Тимчасом радикали поставили в сім окрузі свого кандидата, п. Будзиновского., і то як раз в порі, коли п. Будзиновский, від недавна (в місце пок. М. Струевича), став ся був сотрудником «Діла». Консолідація порадила собі однакож дуже проворно: она зразу удала (гл. Гром. Голос, ч. 16, з 1-го червня 1898), що не думає ставити в Бучачі-Чорткові свого кандидата! — «нехай радикали ратують честь Русі і ставлять свого». Радикали поставили, а за їх кандидатом осьвідчили ся навіть такі народовці, як Олесницький зі Стрия,

о. Тянякевич, Окуневский і др., а і в повіті також принята була кандидатура п. Будзиновского, доброго агітатора, досить прихильно... Але скоренько виказала ся сконсолідована перфідія: коли п. Будзиновский захотів рішучо порозумітись з п. Романчуком — якось ніколи не вспів... «застати єго дома». Ба, п. Романчук назвав кандидатуру п. Будзиновского прямо безчельностю! Колиж радикальна агітація в повітах приготувилатерен — вишла нараз зі Львова прямиа сказівка против радикального кандидата... Що більше: сотрудник «Діла», п. Будзиновский, не заставши кілька рази шефа консолідації вдома, зрік ся, ну — і виплинула щасливо вже на верх кандидатура п. Романчука. Вправді п. Будзиновский відстав через то від радикалів (він і зрік ся кандидатури якось аж через «*Wszystko polskie*»), посварив ся з ними, — вправді п. Романчук провалив ся з соромом (мав менше голосів як при попереднім виборі, за часів апокаліптичного гр. Баденього), але сконсолідована магія єще сяк-так «уратувала» свою «честь». Ба, зважилась в імени руско-українського народа відозватись аж в золотій Празі!

По бучачко-чортківській виборі наступив новий, з округів Тернопіль-Скалат-Збараж. І тут консолідація зразу також заметушилась: Подільська рада проголосила устами о. Мироновича кандидатуру знов — єго, єго самого, п. Романчука. Та ба — знов і тут радикали поставили свого, але сим разом вже дра Ів. Франка. І щож робить ся? Консолідація не могла вже сим разом переєднати для себе радикального кандидата, хоч і радила єму легенько (яко сотрудникови «Літературно-наукового Вістника», устами ріжних своїх прихвостнів) — «не мішати ся до політики». Та за то собі консолідація порадила инакше! — щоб ослабити радикального кандидата п. Франка стягає о. Миронович, в порозуміню з п. Романчуком, до контрагітації против п.

Франка—б. бучачко-чортківського радикального кандидата, п. Будзиновского, надуваючи єго, вже вдруге, що осьто консолідаційний «краєвий» комітет поставить тепер єго самого кандидатом на Тернопіль-Скалат-Збараж.

Вірив в се п. Будзиновский — чи не вірив — досить, що поїхав, і раз, і другий і третій. Дістав навіть, як кажуть, з комітету на дорогу. Независимі виступили без всякого огляду против независимого! Для чого? — бо, як «Свобода» написала, п. Франко «не на часі»... Гм, для чого? — бо не йде рука в руку з сконсолідованою спілкою, бо був независимий і супротив консолідації! А такий — либонь чи не гірший від самого Барвіньского, — та таки й гірший! Але слова «не на часі» — преці за слабі яко аргумент консолідаційний. Якже консолідації жити без болота?! І она о болото постарала ся, а радше (як впевняє «Monitor») постарав ся о се мнимий контр-кандидат п. Франка: він зогидив п. Франка в «Ділі» перед духовенством, зваюючи на єго плечі цілу глузу радикальну нагінку против духовенства, видаючи єго трохи не за скінченого радикального антихриста. Радикал на радикала, независимий против независимого, в такий порі... ну, але лишім се. П. Будзиновскому удалоось мабуть ще щось літшого. Ми маємо вправді дотичну відомість, яку зараз подамо, з доброго жерела, та она видаєсь нам все таки така монструальна, що ми радіб в кождім разі подати п. Будзиновскому єще нагоду єї провирити... Але — годі єї і промовчати! Отже п. Б., побачивши на ювілейнім вічу в Тернополі, п. Франка, привитав єго прямо словами: «А ти ту чого, ск... сину?!» Гарно, правда?!

Ми й без того знали, що всякі сконсолідовані, практичні, політики й етнографи руководять ся в своїй практиці брудним гешефтом і де можуть дуплять народний

О ш и б к а.

(Правдива подія).

Се було підчас слідства в славнім в історії галицької Русі процесі Ольги Грабар. Чорні хмари розсунулись по цілім рускім небозводі: опікуни і приятелі поцтивного руского людку затирали руки, представляючи у Відні рішаючим кругам політичним справу льояльності руского народу і єго проводирів. А Русини? Тоті, розбиті на партії і підпартії, думали кождий по своєму. Молоденька партія народовска задивляла ся на се досить байдужно і зацікавлювалась справою процесу, як звичайним випадком, що їх не дотичить, а є собі «cause celebre». Дарма хотіли декотрі матадори обняти сею справою цілу руску інтелігенцію, без ріжниць на їх політичні погляди. Рускі консерватисти мутної води впадали в розпуку за для Наумовича, котрий в їх очах стовав як взір найбільшого патріота, якого земля руска могла зродити. Они тішили ся, що будуть мати в тім-же мужу свого мученика, котрого декотрі власти духовні довжні би ще за життя канонізувати. А консерватисти галицькі найчистішою води насунули крису своїх капелюхів на очи і приготувались

до рівно великого діла, котре в кілька літ опісля виринуло в виді «банкової сьделки»... Для них і з сего вийшов хосен, бо гр. Ігнатієв відкладав вже мільон для санації політичного становіска своїх платних слуг, до котрих належали також Хувес і Михалко.

З процесу вийшло, *suum cuique*, але в часі слідства гірка доля прийшла на все галицькоруске духовенство. Підозрінє на загальну участь в праці великого патріота, на нельояльність єго до Австрії і на — рубле хватство упало на всіх свьящеників. Від сего підозрінє було вільних лиш кілька «поржондних» духовників. Духовенство піддано під строгий надзір жандармам, а тоті вірні службі, а радше службовій прагматіці австрійської адміністрації, в котрій підвластний присягає лиш на послух своєму безпосередньому зверхникови, ревно сповняли сеї приказ, підглядаючи аж у вікна руских плебаній, або розпитуючи у віттів: «а що там ксьондз?»... Позаяк жандарми не могли що день бути під кождою плебанією, тож припоручено ще строгійше дозорованє «шпеложеньствам обшарів двірских», а се дозорованє розтягало ся аж до нагляду над богослуженем і уживанем дзвінків. Се все діяло ся в імя льояльності і патріотизму, а також зі взглядів на точне сповнюванє ординариятских розпоряджень.

Слідство вести припоручено двом молодим ад'юнктам судовим. Се вже так водить ся в Австрії, що справи рішаючі о долі, честі а навіть о житю обвиненого поручає ся нераз наймолодшим неопитним ад'юнктам. Розуміє ся, що коли ходить о руску справу такої сяглости, як згаданий процес, то кладе ся ад'юнктові услівє, що має вміти по руски читати, а кримінальні справи для молодих ад'юнктів то се щось неначе клініка для молодих медиків...

Оба ад'юнкти вміли по руски читати, а один навіть добре, бо пан ад'юнкт і слідчий судия Русопольский оженив ся з дочкою руского свьященика, тож стараючи ся о ню через цілий час своїх правничих студій мав на се час, нагоду і охоту. Другого судию слідчого назвім приміром: Глявачек, хоч він цілком Чехом не був, хила які єго працурі, котрих він певно не памятає. Ціла тічня поліційних вижлів і хорт в була на їх послуги, а рапорти, зложені з доносів жандармерії, приносили канцелярійні возні на обох руках — і то і нераз на день. Стоси цілі залягали комнати слідчих судій.

(Конець буде).



грші... Так само говорять у Львові досить голосно, а дотичний кандидат сего прилюдно не заперечив доси, що др. О., б. радикально-консолідаційний (в спілці з д-ром Королем) кандидат до ради державної, перепавши при виборі, написав до гр. Ст. Баденого лист, в котрім єго перепрашає за то, що кандидував і просить о протекцію, щоб міг отримати стипендію на дальші студії (все тут підносимо, бо хочемо таки мати вже раз певність що до сих поголосок!) Наші читателі знають уже й про подвиги п. Нагірного в «Соколі», і про подвиги вічевих палочників. Але описана нами повисше сцена на тернопільським ювілейнім вічу є така, що коли она правдира (а говорив про неї в крузі знайомих сам п. Франко), то она перевиспає усі дотеперішні сконсолідовані подвиги! Бандити — чи бидлята?! Ух, високо здвигнув п. Романчук прапор нашої народної чести.

І щож показало ся вчера при виборі? — Уже перед вибором консолидаційний комітет «смирив ся», побачивши, як стоїть справа: він в останній хвили заявив, що не ставить кандидата! Кандидатура п. Будзиновського, порішена «в засаді» сим комітетом, лишилася під спудом. При виборі упав радикальний кандидат 6 голосами; — угодивий (польський) комітет не поставив контр-кандидата, хоч «відкинений» п. Романчиком, др. Гладішовський перейшов. А консолидація? могла оплювати д-ра Франка, відкинути д-ра Гладішовського, але дежто єї власна, єї питоменна, народна, руско-українська сила? Аки исче засть дим. — щезла она при сїм виборі, любимці народа знов, тим разом ще з більшим соромом, провалились. Народ — удав, що їх зовсім не видить..

З'їзд славянський в Празі.

З'їзд Славян в Празі відбув ся спокійно і поважно мимо, що знаходили ся на нїм славянські племена, котрі не вирівнали з собою ще рахунків і котрі мають не тільки до Німців, але до себе слухні жалі. І та мабуть повага і такт австрійських Славян дала німецькій і угорській пресі товчок звернути на сей з'їзд пильну увагу і добачити в нїм, що Славяни австрійські є «непевним елементом» для держави. А до сих висновків доходить она головно на основі промов виголошених на праских торжествах. Та мабуть, Німці з'їздом славянським хотять відвернути увагу від власних провин. Алярм німецьких дневників стремить до того, щоби вмовити в публичну опінію, що Славяни стали по просту «на нрусамі». Не будемо входити на разі в оцінене питання, о скілько в Празі поодинокі славянські народи уміли боронити свої окремі народні ідеї, свою честь, свою культуру і політичні стремління, доки не будемо мати точних і повних справоздань. Але вже нині можемо ствердити, що бесіди Крамаржа, Подліпного, Бянкінного, Барвінського і інших казували не на «панельовизм» чи «на нрусизм», але противно домагали ся повної свободи політичної і народної також від інших Славян і сильно зазначували народну індивідуальність поодиноких племен і австрійську льояльність. Тож дарма лякають ся Німці і Угри московського панславизму. Поодинокі народи не на те терпіли і боролись кождий о свій окремий народний, культурний, політичний розвій і свободу, щоби жертвами крові і майна окуплене своє питоме добро утопити в «московськїм океані». А впрочім і самі бесіди голошені на праских торжествах не дають ніякої причини, щоби Німці і Угри могли витягнути з них такі стремління Славян. Славяни нині мають занадто много досвідченя, щоба повірили радам і солодким словам Комарових. Щоби читателі ближше знали, чому Німці лютують, наведемо тут ті бесіди з славянського з'їзду, на основі котрих Німці і Мадяри роблять свої висновки. Перше, що наробило страху Німцям, то бесіда Герольда при закладинах угольного каменя під памятник Паляцкокого. Зміст єї слідуєчий:

«Паляцкый був за рівноуправненем всіх народів. Борба між Славянами а Німцями — се бій між правом а безправе, правдою а ложію. Історія Чехії Паляцкокого єсть біблією чеського народу. Він zorganizував нарід, просвітив, зробив любителем свободи. Він виказав, що гуситський рух вплив не з низких мотивів, але противно, що се була борба о поступ і світло против темноти і зацофаня, борба о свободу. В бою між німецьким а славянським світом право стоїть по стороні другого, а по стороні першого сила. Як-раз в тім лежить вага борби, яка ведеть в Австрії, для Європи, для цілого сьвіта. Паляцкый дораджував лише відпорну акцію, бо сил Німців не цінив низше, як було треба. Він сказав, що Чехи побідять доперва тоді, коли потрафлять опертись на великій славянській родині. Паляцкый був панславистом. в тім змислі, що стремів до солідарности всіх Славян. Після Паляцкокого лише в федералізмі лежить можливість позитивного опору перед наїздом Германьства. Наука о рівноуправненю в Чехії така стара, як наука о природних правах. Паляцкый сказав: «Сли не домагаємо ся рівноуправненя, не маємо ніякого інтересу удержувати Австрію.» Сли Чехи дальше будуть працювати так, як вказав Паляцкый, мусять побідити, бо в борбі з ложію побіда належить ся правді. В тій борбі, котра здаєсь наближає ся до кінця, завіщане Паляцкокого мусить сповнитися в тім змислі, що Градчян і королівська корона заблїснуть в новій сьвітлости, в новій силі!»

Друга річ, котра дала нагоду віденьській пресі виступити против цілого торжества в Празі, були слова ген. Комарова, котрі тут дословно подаємо: «Слова повитаня предсідателя комітету силують мене, щоби відповісти єму так ясно, сердечно і приязно, ях він витав нас всіх Славян. Панове позволять, щобим заявив, що уважаю собі за честь, а рівночасно тішу ся, що говорю на з'їзді славянських публіцистів і робітників пера. Рідке то счастье, не часто лучає ся, а дай Боже, щоби наші з'їзди робітників, пера і ума стали чимсь звичайним. Коли ми їхали до Чехії, зналисьмо, що їдемо до міста, в котрім кипить борба, а коли приїхалисьмо і побачили власними очима, в яким сьвітлім стані Чехи находять ся з одной стороны, а з другої стороны, коли побачили, як зрадливым кроком поступає ворог, як сьвітять ся єму очи, то в серцю моїм заворушило ся желане, щоби се небезпеченство минуло; бажаю я того, яко славянський публіцист з цілого серця. Панове, Чехи занимали завсегда визначне місце в славянськїм сьвіті, але й небезпечне становиство. Тисяч вже літ боре ся чеський нарід; тільки літ минуло від часу, коли за панованя Карла Германьского елемент придбав собі такий вплив в Європі, що справедива заходила обава, щоби германьска філія не заляла цілого сьвіта. Уже тоді за бізантійських цїсарів придумувано над тим, як тому германьскому елементови ставити чоло. І вислано св. Кирила і Методія через Київ, Шлеск і Мораву і тут в Чехії довершили головне своє післанництво і перші заняли відпорне становище против Німців. Св. Кирилій і Методій скріпили чеського духа, польского і «русского» народу, скріпили нас всіх і вляли в нас силу до борби з ворогом. Злучили они нас духом, яким доси живемо. Відтак німецька захланність допустила ся нового замаху насильного на славянськїм племені, загорнула наше побереже балтичке, німецькі рицарі забажали вдертись до північної Росії. Було се в часі, коли «русска» Литва получила ся з польським королевством, було то тоді, коли між нами не було ще ворожих відносин, але противно дружні.

Тоді то «русскі» полки смоленські, польські полки і ваш Жіжжа станули разом і звели спільний бій під Грунвальдом. Розглядав ся я ближше в з значіно тої битви і добачив в ній сказівку, ак маємо поводити ся в будучности. Подібної битви не маємо ще в нашій історії, а писали єї так польські як і «русскі» хроніки. В тій то битві знищено німецьке рицарство, котре від сего часу не піднесло вже більше оружя на Славян.

«Там під Грунвальдом, в спільнім тім бою в одно русло зляла ся кров польска, «русска» і чеська, зближаючи нас на віки, — бо там, де народи проливають спільно кров, там виростає

з неї буйний цвїт, будучи задатком на віки до смертної приязни, а ніколи ворожого унесобленя. То був другий наїзд німецький на Чехію і на цілу Славянщину. Тепер по побіді над Французами знова змогла ся Германія і ударила на нас Славян і хоче нас пожертви в Росії, Польщі, Чехії, на Балкані, хоче нас знищити, а єї першою жертвою мають пасти Чехи. Панове, хто має серце, хто має совість, хто має кров і хто ближше глядить на ті справи, той відчує як думаю, конечність того, щоби Чехи по тисячці літ стояли непоколебимо там, де були перед 1000 літами. Желаяю я собі, щоби дневникарство славянське на теперішнім з'їзді працювало в тім напрямі. Ви панове дневникарі, в своїх руках держите огонь і загладу, маєте силу, памятайте, що де ходить о велику славянську ідею, де маємо сповнити велику суспільну задачу, не повинно ся говорити о маловартних справах, належить ступати в бій, як один муж і памятати, що маємо не двох, але тільки одного ворога, що тільки з'єдинене родить силу. Один з бесідників звернув ся до нас і просив, щоби сьмо вас заховали в памяти, але висказано мало, ми знаємо, які маємо обовязки супротив Чехів, знаємо, що наш рух славянський, котрий заволодїв в Росії всіма від найбільшійшої хати аж по палати царя, мав свій початок в Чехії, знаємо, яку ролю в тій справі відіграли Чехи. Ваш Дубровський, Шафарик, Юнгман, Паляцкый розбудили в Чехах духа, котрий дійшов і до Росії і огорнув цілий сьвіт славянський. Тепер панове, коли знаємо свою ролю, коли сьмо тут побратали ся, наколи опустимо Прагу і повернемо домів не повинні ми і на хвилину забувати, що ми є діти одного вітця і одной матери.

«Не ми тільки беремо участь, бо то мало, але зрівнаємо вашу справу з нашою. Не допустимо до ніякої несправедливости, а коли наберемо певности, що всі тут радують ся і живуть мирно, а німецьку фалю відперто туди, звідки прийшла, тоді доперва будемо спокійні і вдоволені і тоді доперва будемо могли, сли будемо мали охоту занимати ся також нашими маловартістними справами.»

До сей бесіди належить додати ще телеграму вел. князя Констана від академії наук, в котрій сказано, що Паляцкый працював над відродженем і укріпленем самостійности чеського народу, а в кінці висказано бажане, щоби Чехія і Славянство мали все таких мужів. Змістом ся телеграма не була би страшною для нікого, сли би не особа єї автора, великого кня. Константина, дядька цара. Тож тим она набирає політичного значіня.

Не можна заперечити, що з'їзд славянський в Празі не може бути по думці Німців а навіть Мадяр, котрі раді би перейти над Славянами австрійськими до дневного порядку і видіти їх вічними своїми парясами. Але з другої стороны повинні Німці і Мадяри знати, що політика, о котру Славян посуджують не робить ся за бенкетом при чарці. А впрочім хотьби і з'їзд славянський в Празі був політичною маніфестацією, то все таки не такою, як німецькі з'їзди в Хебі і по за «чорножовтими слупами» Приписуваних німецькою і малярською пресою значінь праскі урочисти не можуть мати, се річ певна; але не причинять ся они до злагодження чесько-німецьких відносин, як також, щоби Славяни мали пійти за непрошеною радою і менторством ген. Комарова і схотіли спустити ся на опіку Комарових і не занимати ся «нашими маловартністними справами» Ні! ті маловартністні справи по думці Комарова, то жите Славян австрійських і ми не будемо з ними чекати. Де їде о жите народу, там кожда хвиля дорога!

Вісти політичні.

Цїсар похвалив боснацький полк в часі інспекції в Брук і виголосив потім тост на пирі, в котрім два рази зазначив згідне пожитє військовости з прочими мешканцями. Віденьські дневники хотять бачити в тих словах посередню нагану для Градця.

В понеділок відбула ся нарада вєспільних міністрів під проводом цїсаря, а ві второк нарада австрійських міністрів під проводом гр. Туна. Предметом нарад мало бути придумане спо-

собу, котрим можна би впровадити вже сего року ті інвестанції, котрі містять ся в бюджеті неполадженім радою державною, а то з огляду на се, що § 14. не дасть ся тут приміняти; не вільно робити видатків силою розпоряджень таких, котрі стало обтяжують бюджет.

Передвступні наради гр. Туна і Бернрайтера з Німцями відбувані сими днями розбили ся рішучо. З огляду на такий стан річи очікують димісії Бернрайтера і покликання до кабінету бар. Діпавлього.

Загальну сенсацію викликав артикул Fremdenblatt-y, котрий остро звертає ся против «Glas-a», орґану князя черногорского. Згаданий дневник черногорского князя робив закиди австрійскому правительству і підозрівав, що оно інструує свою пресу в неприязнім дусі против Черногори. На сі інспуації відповів «Fremdenblatt»: Монархія австрійско-угорська занадто сильна, щоби єї правительсто мало занимати ся орґанізованием дневникарської війни против того князівства, з котрого також орґаном не думає полемізувати. Поперестане тільки на скартаню подібного становиска Черногори, забуваючої на стілько дізнаних добродійств і най памятає, що в сей спосіб не заслужить собі на подібні добродійства в будучности. Та остра відповідь будить сенсацію тим більше, що як раз припадає в часі конфлікту на альбанській границі.

Розярене викликане мовою ген. Комарова триває дальше в німецькій пресі. Навіть Fremdenblatt невдоволеній з бесіди Комарова, котрому закидає, що не знає історії. Комаров, пише Fremdenblatt, очевидно призабув, що часи вандрівок народів проминули безповоротно, що тепер при кінці 19. століття народи не борять ся з собою в ціли рабунку, але їх борби є культурними борбами. Австрія обійде ся без непрошених рад такого Комарова, австрійські народи полагають свої домові спори самі між собою.

Ost. Rundschau плаче, що не поступлено з Славянами в Празі так, як з Німцями в Хебі. Коли німецького члена парламенту витранспортовано в Хебу шупасом, то належало так само поступити і з Комаровом. Прочі дневники називають виступлене Комарова безличним, а Австрія повинна жадати від Росії, щоби потягнула бесідника до відвічальности.

Словінський «Narod» доносить в дописи з Відня, що сторонництва правіці а головно Чехи домагають ся від правительства, щоби приступило в кінці до діла і заперестало лявіровавати між партіями. Чехи жадають засистованя конституції і октройованя ради державної через сойми. Домагають ся також, щоби правительсто октройовало регулямін палати і ограничило компетенцію ради державної на користь краєвих соймів. Октройоване нової конституції має наступити доперва по ювілейнім році. Дневник сей додає від себе, що відомости ті є правдиві, сумніває ся однак, чи сповнене тих бажань вишло би Славянам на пожиток.

Італійске правительство переходить подібну кризу, як в Франції. Правительсто, котре забажало вкоротити народови конституцію в хвили, коли ще не пролунали відголоси 50-літнього ювілею утвореня парламенту в Турині, могло сподівати ся димісії. Рудіві бажачи в будучности зробити неможливими забуреня аналогічні до подій з цвітня, наміряв се зробити коштом конституції, подибав ся однак з так сильною опозицією, що мусів зложити оруже так скоро, як се не притрапило ся ніякому кабінетови в Італії. Від двох літ вела ся вже борба, яке правительсто має управляти Італією, чи ліберально-консервативні чи радикальні сторонництва. Доси не ма ще ніякої певности яке правительство наступить. Всі личности, котрим доси король поручав утворити кабінет, мусіли один по другім зрікати ся тої почесної мисії. Все те доводить, що в Італії панує немалий, внутрішний розстрій.

З Англії. Президент торговельного уряду

в Лондоні виголосив 21. с. м. на зборах консерватистів в «Хрустальній палаті» річ, в котрій заявив, що слиби Англія мусіла передприняти воєнні кроки в Хінах против Росії, значило би се стілько, що війна з Росією в Европі і Індиях, а війна з Францією в західній Африці. Такої війни ніхто не бажає і Англія легкодушно єї не викличе, сли однак буде до сего присилувана, то дасть доказ, що спосібною є до провадження такої війни.

Повстанє против Росії вибухло в Туркестані. Тубильці напали на відділ войска російского, що стояв в Андіжані. Напад відперто і зловлено вожда Ітана, при котрім знайдено письмо з Царгороду з єго номінацією на помічника каліфа. В корані знова мули, котрого убито в часі нападу знайдено документ з зазивом до «святий війни». З сего показує ся, що повстанє було постановлене на широкі розміри. Причиною повстаня має бути безсильність адміністраційних властей в Туркестані, за скорє зрівнанє прав тубильців з правами Росіян і ненависть против Росіян за надуживанє їх власти.

НОВИНИ.

— **Др. Дамян Савчак**, відпочавши по консолідаційнім протесті, виїжджає враз з гр. Ст. Баденім і членами Виділу краєвого Верещинським і Вайгінгером до Кракова на торжество відкриття пам'ятника Міцкевича.

1я нованя. Міністер справедливости переніс судию повітового Альойзога Стренга з Борні до Болехова і заіменував секретарів суду Казимира Терлецкого в Вижниці для суду краєвого в Чернівцях, Антона Кавчинського в Заліцкаках для суду краєвого у Львові, др. Кароля Пільона в Садагурі для суду краєвого в Чернівцях; дальше заіменував секретарем суду при висшім суді краєвим у Львові заступником прокуратора державного гр. Йосифа Калиновского у Львові; судіями повітовими секретарів суду: Михайла Гліджука в Городенці для Борні і Йосифа Струтинського в Теробовлі для Жидачева; секретарями суду при трибуналах першої інстанції: судию повітового Йосифа Якубовского в Комарні для Львова, адюнкта судового Станислава Бахмана в Тлумачи для Станиславова, Марцелього Гавацкого в Гусятині для Львова, Едмунда Шеффнера в Бучачи для Львова, Франца Лімбаху в Тернополи для Сянока і адвоката др. Валеріяна Кафлинського в Камінці Струмилівій для Злочева; секретарями суду при судах повітових адюнктів судових: Константина Скитенца в Гурагуморі для Гурагумори, Епаміондаса Воронца в Сучаві для Солки і Франца Шелінського в Бурштині для Чорткова.

— **Іспит зрілости** в ц. к. гімназії в Дрогобичи 21. і 22. с. м. зложили всі зголосивші ся абітурієнти числом 11, межі ними Пихович (поляк) і Бакенрот (жид) відлично. Русини здали: Дуб Константин Дионизий, Комарницький Михайло, Чапельський Йосиф і Ших Теодозій. Іспитови проводив Ви. інспектор Дворський. Пожеланим було би, щоби поступило по можности много кандидатів Русинів на відділ філософичний, бо відчуває ся в загалі всюди недостаток учителів Русинів.

— **Користаймо з середних шкіл.** Дві жидівочки Кальмусівни, приватистки, котрі кожного курсу здавали іспити в гімназії, зложили іспит зрілости в гімназії Франц-Йосифа у Львові. Коби то і Русини порозуміли вартість науки і донечки свої образували в школах середних, то в той спосіб полувчили би ся бит жєнщин Русинок. Послїдна пора подбати о се, щоби по всіх гімназіях приступило много наших дітей до вступного іспиту до гімназій. Кождий катехит в своїм кружку повинен розвинути акцію і постаратись, щоби добре приговити учеників до того іспиту.

— **Погода.** Віденський віщун погоди, капітан Ледоховский видає таку прогнозу на остаток місяця червня, липня і серпня. Конець червня буде дуже погідний і гарячий, від 1-го до 10-го липня так само, від 10-го до 30-го липня буде зразу тепло, опісля наступлять значні опади. Около 22 го липня розпиче ся дощ і холод, котрі будуть трєвати аж до початків серпня. Не від річи буде замітити, що передсказуваня Ледоховского майже завжди здійснюють ся.

— **Сумна пригода** лучила ся в Рошневі, маєстности графа Ю. Більского. В суботу перед Зеленима сьвятами вибрало ся кільканадцять господарів з сусідного села Побережа до рошнів-

ского ліса за галузями липи. Побережники, котрі зі стрільбами цілу ніч чатували на таких шкідників, побачивши їх зачали за ними гнати. Одного утікаючого господаря дїгнав побережник і ударив єго люфою від стрільби так сильно по носі, що зломив єму кість, а коли той з криком упав на землю, побережник лишив нещасливого, а сам пійшов собі. Заким товариші побитого прийшли до него, сплила з него кров мало не зовсім. Завезено єго до шпиталя в Станиславові і там помер. Був то молодий чоловік, около 30 літ, і полишив вдовицю та трєс дітей.

— **3 салі судової.** В Станиславові ставав перед судом присяжних Кость Валган, зарібник в Медведівцях. Єму було надоіло жите на тім юдоли слез тому постановив перенести ся короткою дорогою до неба. А що не мав відваги відобрати жита собі самому, тому не подобали ся єму знані способи самоубийчі. По довгім думаню винайшов цілком нове средство скорого прибутя до неба. Одної ночі зайшов він до стайні свого сусіда Івана Гладія, а заставши там ялівку, заложив єї на шию шнур і зачав тягнути за собою. Але ялівка зачала ричати, а перебудження сусід вибіг на подвірє і затримав Костя, котрий на єго вид, зачав дусити невинну ялівку, стягаючи щораз сильніше шнур. Іван Гладій увільнив на силу ялівку з рук Костя, а єго самого віддав власти безпечности. Переслуханий в суді Кость заявив, що завів ся в своїй надїях, позаяк сподївав ся, що сусід уба єго на місці, скоро лише побачить, як він дусить ялівку. Однакож суд не повірив в самоубийчі заміри зневіреного житем Костя і засудив єго за намірену крадіж ялівки на шість місяців тяжкої вязниці.

Телеґрами.

Сянок, 23. червня. При нивішних доповняючих виборах з V. курії Сянок-Ясло голосувало в округах Бжозів, Ліско, Добромиль, Сянок 558 виборців: О. Калужняцкий одержав 180 гол., Стапинський 222, Левицкий 149. Прочі розетрілені. В Кросні: о. Калужняцкий 22, Стапинський 118, Левицкий 30 голосів. З Ясла не відомий результат.

Градець, 23. червня. Гляйспах розпочав вчера урядованє. — Розпочали ся тут стрейки пекарів. Домагають ся підвишеня платні. Посадник Сольногогороду не допустив до ухвали міської ради в ціли висказаня симпатії розвизаній міській раді в Градці, в виду чого посол до ради державної Сильвестер зложив уряд радного.

Відень, 23. червня. Австрійска преса в дразливім тоні говорить о черногївскім князю, бо сей в «Гласі Чрногорця» напав на Австрію за єї всхідну політику. З Царгороду вневняють, що повстанє в Берані викликала Черногора. Провідники повстаня були передше в Цетинї. Віденські дневники судять, що князь Черногорский буде мусів перепросити Австрію за напад в «Глясі».

Відень, 23. червня. Архікн. Йосиф виїхав з Пеншту до Білґраду з візитом до сербского короля. На двірці в Білґрадї привитав архікнязя б. король Мілян, в двірській колясці відїхав архікнязь до короля Александра, звідки по свіданю удав ся до Земліна.

Правительство винайшло вже форму в котрій переведе нагляді інвестиції. Намірені деякі інвестиції не обтяжують постійно бюджету, проте можуть бути без ухвали парламенту вставлені до бюджету на основі §. 14.

Прага, 23. червня. Дирекція поліції дала Комаровови до пізнаня, щоби перестав виголосувати бесіди в дотеперішнім дусу. Не повинен виступати против Німців.

Будапешт, 23. червня. Тутешні дневники обговорюють дальше дуже пристрасно торжества в Празі і закидують Славянам, що проголосили славянську солідарність під протекторатом Росії. Pestі Hirip домагає ся, щоби Угри протестували против такого поступованя Славян. Дуалїзм не мало потерпить, сли політика австрійского правительства не вмє шанувати тої підвалини Австро-угорської монархії і є неспосібною вимочи пошанованя для себе. Мова Комарова то найсьмільйїший крок панславїстичний на австрійській території; є то боевий поклик

Кавчуковий плястер

на нагнітки.

Плястер той не посїдає ніяких шкідливих ані драстичних складників і ділає скоро, певно і лагідно, не справляючи ніякого болю.

Ціна пуделка 30 кр.

Жигм. Ружера

під „Срібним Орлом“ у Львові.

Головний склад в аптиці

161 168—2

проти цілої німецької раси. Політику славянську треба відперти на цілій лінії. Ся Австрія сама того не зробить, тоді Угорщина уживе цілого свого впливу проти такої політики. Budapesti Naplo називає бесіду Комарова зневагою історичного і всесвітнього становища німецькості. Комаров назвав Німців грабежниками і розбійниками. Ся се не по п'яному стало ся, то сей поступок є безпримірним скандалом в міжнародних відносинах і провокацією двох держав. Можливо, що російський генерал не говорив таких річий без підстави. Наєжить пригадати собі тільки слухай з Скобелевом. — В кругах віденських праскі події мали викликати прикре вражінє. Міністерство заграничних справ вишле довірочне запитанє до Петербурга. Гр. Голуховський мав робити закид гр. Тунови, що не поробив ніяких кроків проти подібних бесід. — Кореспондент Niglar-а думає, що праскі події можуть легко довести до немилых Чехам несподіванок.

Мадрид, 23. червня. Королева не думає абдикувати. В Барселоні 17.000 робітників не має занятя, наслідком чого настають забурєня. В заливі Сантхаго усунули вже Іспанці цілковито затоплений американський корабель. Кораблі плавають тепер свобідно через залив.

Нью-Йорк, 23. червня. До заливу Гватанамо прибули два транспортні кораблі г. Шафнера і висадили войско. Вожд повстанців Гарція впевнив Американців, що має 9000 людей готових до бою з Іспанцями, а то 4.000 під Сантхаго, а 5.000 під Голгуні.

Розклад їзди поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
1-50	6-45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6-00	до Підволочиск, Бродів з голови двірця	
	7-30	» Зимної води від ⁹ / ₅ до ¹¹ / ₉ влучно	6-05	» Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
	7-40	» Янова	6-15	» Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
	7-50	» Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	8-35	» Кракова (Відня, Берліна)	
	7-55	» Сокала і Рави рускої	8-50	» Варшави	
	8-05	» Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9-15	» Сколього від ¹⁰ / ₇ до ¹¹ / ₈ вл.	
	8-15	» Тернополя і Бродів на дворець головний,	9-25	» Янова	
	9-05	» Кракова від ¹⁵ / ₆ до ¹⁵ / ₆ влучно	9-35	» Підволочиск, Бродів з дв. головного	
	10-35	» Іцкан, Сучави	2-08	» з дв. Підзамче	
	10-45	» Ярослава, Любачева	9-55	» Белзця, Рави рускої, Сокала	
	1-01	» Янова	10-55	» Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави	
1-30	—	» Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	12-05	» Янова від ¹ / ₇ до ¹⁵ / ₉ тільки в нед. і св.	
	1-40	» Сколього, Стрия (Гребенова в. ¹⁰ / ₇ до ¹¹ / ₉)	2-15	» Брухович від ⁸ / ₅ до ¹¹ / ₉ " " "	
1-50	—	» Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2-40	» Іцкан (Ясс, Букарешту) " " "	
2-15	—	» Підволочиск (Кієва, Одессі) на дв. Підз.	2-50	» Кракова (Відня, Берліна)	
2-30	—	» на дв. гол.		» Стрия, Сколього тільки від ¹ / ₅ до ³⁰ / ₉	
	5-00	» " Козови, Бродів на дв. Підз.	3-00	» Янова	
	5-25	» " на дв. гол.	3-11	» Зимної води тільки від ⁸ / ₅ до ¹¹ / ₉ вл.	
	5-40	» Іцкан, Сучави	3-16	» Брухович " " "	
	5-55	» Сокала, Белзця і Любачева	4-55	» Ярослава, Самбора через Перемишль	
Ніч			Ніч		
5-10	3-04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4-10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)	
	3-30	» на дв. головний	5-20	» Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6-10	» Кракова (Відня)	6-20	» Янова від ¹ / ₅ до ¹⁵ / ₉ і від ¹⁶ / ₉ до ³⁰ / ₉ щодень	
	7-57	» Янова від ¹ / ₅ до ¹⁶ / ₉ і від ¹⁶ / ₉ до ³⁰ / ₉ щодень	6-30	» Іцкан, Радивців, Кімполонга Сучави	
	8-12	» від ¹ / ₆ до ¹⁵ / ₉ вл. тільки в неділю і свята	6-40	» Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	8-31	» Брухович тільки від ⁸ / ₅ до ³⁰ / ₉ і від ¹⁰ / ₈ до ¹¹ / ₉	6-55	» Тернополя з двірця головного	
		» від ¹ / ₇ до ¹⁵ / ₉ влучно	7-00	» Лавочного (Мункача, Пешту)	
	8-53	» Янова від ¹ / ₆ до ¹⁵ / ₉ тільки в будні дні	7-10	» Сокала, Рави рускої	
8-45	9-10	» Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	7-15	» Тернополя з двірця Підзамче	
9-39	—	» Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	8-40	» Янова від ¹ / ₅ до ³⁰ / ₉ і ¹⁶ / ₉ до ³⁰ / ₉ вл.	
9-45	—	» Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)		» щодень. від ¹ / ₆ до ¹⁵ / ₉ в нед. і свята	
9-55	—	» Підволочиск, Бродів на дв. головний	10-05	» Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
	10-30	» Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	11-00	» Підволочиск, Бродів з дв. головного	
	12-15	» Сколього, Калуша, Борислава	11-27	» з дв. Підзамче	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рїзнить ся від часу львівського о 26 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. вел. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі аваряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих.

»Днѣстеръ« вступив в 6-тий рік своєї діяльности з збільшєними фондами гваранційними, котрих стан з двем 31-го грудня 1897 вивосить:

Фонд резервовий . . . 73.874 зр. 47 кр.	} 176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій . . . 52.269 „ 40 „	
Фонд основний . . . 50.000 „ — „	

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи »Днѣстра« дуже умірковані, услія обезпечєнь користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. Поліси »Днѣстра« приймає Банк краєвий при помичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через »Днѣстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту »Днѣстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукєю, уділяє помички за оплатю $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукєю двох відповідних ручитєлів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опрочєнтованя від членів і трєтих осіб по $4\frac{1}{2}\%$. Уділ членєвскій вивосить 25 зр., вписове І зр. Членом бути і помичку дістати може тільки член обезпечєний в »Днѣстрѣ«. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрєстностях і де нема близько агентів »Днѣстра«, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просвьїти«).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Свьїтло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кїл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самороднє почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кїл. посилок почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кїл. барїлках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншїї товари по умірєних цїнах.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк

Гіпотечний

переніс 3

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанній власного будинку до льокалю фронтowego в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перєхованя папєри вартїстї і дає на них завдатки.

Крім того впроваджєно подїбно як в інституційх заграничних т. зв.

Депозити сховковї (Safe Deposits)

За оплатю 25 до 35 кр. а в річно, депозитар дістає в сталєвій касї панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перєховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши зарадженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передклатна на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверць року 1 зр.

1000 туюток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туюток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, лиця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туюток разом опакованє і відсилка франко.

ГАРМОНІЮМ

до науки свїву церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Копєрника ч. 16.

За порукєю дає на рати. Прошу жадати цїнника.

Іван Сливинський
фабрикант органів і гармоніюм у Львові.

205 9—15

Дмитро Затурский

поручає своєю



робітню обуви мужєскої, жіночої і для дїтїй

у Львові, улица Копєрника ч. 5.

Виріб трєвалїй і елєгантній. Цїни умірєні. Замовленя з провинцій залагоджує відвортною почтою.

140 39—140

Вже появиля ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа варєня по руски містить 41 знаменитих зуп.

Всі печєні, які тільки можливі: Волєві, баранячі вєпрові і т. д.

Байцєванє шинок, робленє знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пиззи і т. л.

Знамениті рускі пироги печєні з сиром, капустою і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Цїна 70 кр.

По надїсланю перєказом 76 кр. вислає франко Друкарня народова Ст. Манєцкого і Спїлка, Львів. Готель Жоржа.